

שומר ירושלים

הרב יהושע פולק

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה
 וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה,
 אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה אייזנברג

נולדתי בשנת תש"ח (1948) באוראדיה, רומניה, שנקראה בפני היהודים בשמה הגרמני, גרויסווארדיין. כשהגעתי לגיל שלוש עשרה, מיד אחרי הבר-מצווה שלי, עלתה משפחתי לישראל. בארץ למדתי בישיבת פונביז' בבני-ברק, ואחר כך בכפר חסידים. אחרי חתונתי בשנת תשל"א (1971) עם בת למשפחה ירושלמית וותיקה, עברתי לירושלים והמשכתי את לימודי בכלל של מוסד הרב קוק. בשנת תשל"ו (1976) השתתפתי כמועמד בבחירות הפנימיות שהתקיימו באגודת ישראל, ונבחרתי לכהן כנציג במוסדות העליונים של אגודת ישראל, זאת במקביל להמשך לימודי בכלל.

בשנת תשמ"א (1981) הוקמה מועצה דתית חדשה בירושלים, ואני נבחרתי אז לכהן כסגן יושב ראש המועצה הדתית. עסקתי במגוון נושאי דת כמו רישום נישואין, קבורה, וגם הקמנו מחלקת כשרות גדולה וחזקה שנתנה מענה למסעדות ובתי המלון הרבים שפרחו אז בירושלים עקב התחזקות ענף התיירות בעיר.

כעבור כמה שנים - היה זה בשנת תשמ"ז (1987) - נסעתי לארצות הברית לבקר את אחי הצעיר שגר שם. במהלך הביקור בניו יורק פגשתי שם את הרב דב רבינוביץ שהיה גם הוא חבר המועצה הדתית בירושלים, והוא הציע לי להתלוות אליו לביקור אצל הרבי מליובאוויטש, באחד מימי ראשון בהם הוא קיבל קהל וחילק דולרים כשליחות מצווה לצדקה.

בתחילה סירבתי. אני לא בא מרקע חסידי והתחנכתי בישיבות ליטאיות. לכן הסתייגתי מהרעיון, אך הוא שכנע אותי שתהיה זו חוויה מעניינת, ולבסוף נענית. נסענו למרכז חב"ד, לבית המדרש ב-770 איסטון פארקוויי, ונעמדנו בתור הארוך יחד עם כולם. כשהגענו בסופו של דבר אל הרבי הציג אותי הרב רבינוביץ בפני הרבי בשמי. הרבי העניק לי שטר של דולר וברוך אותי בברכה והצלחה. אחר כך הוסיף הרב רבינוביץ ואמר שאני מכהן כסגן יו"ר המועצה הדתית בירושלים. כשמע זאת הרבי, הביט בי ואחר כך העניק לי

דולר נוסף באומרו, "זה בתור נציג ציבור של ירושלים, אל תשכח להיות שומר על ירושלים".

כמו שאמרתי, אני הרי לא חסיד, והרשיתי לעצמי לשאול את הרבי, "מה לי ולשמירה על ירושלים? אני משתדל שהכשרות בירושלים תהיה טובה, אבל בתפקיד שלי אין לי קשר לנושא של שמירה על ירושלים?", אבל הרבי בתגובה חזר ואמר, "אני מבקש ממך, תהיה שומר על ירושלים". אני לא הצלחתי להבין את כוונתו, וכבר התכוננתי לשאול שוב, אבל אז הרב רבינוביץ אמר, "אם ירצה ה'", והמשכנו הלאה.

כאמור, זה היה בשנת תשמ"ז (1987), ואני בשעתו לא ייחסתי לעניין הזה חשיבות מיוחדת. כחמש עשרה שנה אחר כך, בשנת תשס"ב (2002) נבחרתי כחבר מועצת העיר ירושלים והתמניתי לתפקיד סגן ראש העיר. במסגרת תפקידי הייתי הממונה על הוועדה לתכנון ובנייה, תפקיד שמילאתי במשך קדנציה שלמה של שבע שנים.

בשעתו הגיעה לוועדה תכנית בנייה שנויה במחלוקת. היה מדובר על פרויקט בנייה גדול עבור האוכלוסייה הערבית סמוך לגבעה הצרפתית, השכונה במזרח ירושלים הגובלת

«

הרבי שאל אותו היכן הוא גר, והוא אמר לו שהוא גר ב"שיכון הרבנים" בשכונת רוממה; הרבי המשיך ושאל איפה הוא מתפלל בשבת, והוא ענה שהוא הולך להתפלל בכותל, כפי שנהגו אז רבים ללכת להתפלל בשבת בכותל.

הרבי התעניין באיזה דרך בדיוק הוא הולך בשבת כדי להגיע לכותל. הוא שאל את הרב אדלר, "אתה הולך דרך הרחובות שרי ישראל ומלכי ישראל, ודרך רחוב מאה שערים, או דרך הרחובות ירמיה, בר-אילן ושמואל הנביא?" הרב אדלר אמר שהוא הולך לכותל דרך רחוב מאה שערים עד הסוף. מיד אמר לו הרבי, "תדע לך, שעדיף לך לרדת דרך ירמיהו, בר אילן ושמואל הנביא ומשם דרך שער שכם לכותל. אמנם בהתחלה זה קצת עלייה, אבל המשך הדרך יותר קלה מהדרך שאתה הולך בה. תבדוק את זה ותראה".

הרב אדלר סיפר את זה בהתפעלות גדולה. זה הרי מדהים, הרבי מעולם לא ביקר בירושלים, או בארץ ישראל בכלל. איך הוא ידע לתאר בפירוט כזה את רחובות ירושלים, והכיר אותה טוב יותר ממי שישב וגר בעיר?

ההסבר שלי הוא שאדם כמו הרבי, שמחובר וחי כל פסיעה ופסיעה שיהודי עושה, מסוגל להגיד למישהו אחר איך ללכת - כפי שהוא גם ידע להגיד לי מהי משימת חיי, אף שאני עצמי לא קלטתי את העניין רק לאחר חמש עשרה שנה.

הרב יהושע מנחם פולק, חבר כנסת לשעבר מטעם אגודת ישראל, כיהן במשך שנים עשרה שנה כסגן ראש עיריית ירושלים. כיום הוא פרש מהשירות הציבורי, ומתגורר בירושלים, שם רואיין בחודש אדר א', תשע"ו (2016).

מדפיס ומפיץ באה"ק ע"י צעירי אגודת תב"ד / המרכז לעזרי שליחות סני' 072-2770130

באוניברסיטה העברית בהר הצופים. כעת, תמיד התייחסתי בצורה עניינית והוגנת לבקשות של ערבים שבקשו לקדם מיזמי בנייה ולא היו להם שום כוונות שליליות ביחס ליהודים. אבל במקרה הזה, היזמים הערבים בקשו לבנות הרבה בתים פרטיים, בני קומה אחת או שתיים, שיתפרסו על פני שטח נרחב מאוד. עלה החשד שהם מנסים לקבוע עובדות בשטח ולהשתלט על כמות מקסימלית של קרקעות במסגרת מכסת היחידות המותרות לבנייה.

שאלתי, "למה לא ליישר קו עם סגנון הבנייה הקונבנציונלי המקובל בשכונות היהודיות, שם מנוצלת כל פיסת שטח במקסימום, וכל הבניינים החדשים הם בני ארבע עד שש קומות?"

התפתח וויכוח גדול, ואני התעקשתי לאשר את התכנית רק אם יישמר העיקרון של ניצול מקסימלי של עתודות הקרקע. תוך כדי שהוויכוח הזה הלך והתלהט, נזכרתי פתאום במילותיו של הרבי אלי חמש עשרה שנה קודם לכן, "אל תשכח להיות שומר על ירושלים". לפתע הכתה בי ההכרה שהרבי כנראה חזה מראש את העתיד להיות, וכיוון את דבריו לתפקיד שהיה מוטל עלי באותו רגע.

ההכרה הזו ומילותיו של הרבי חזקו אצלי את ההחלטה התקיפה שלא לוותר בעניין הזה, ולא לאפשר מחטף של קרקעות - כלומר, שהכמות המקסימלית של דירות תיבנה על שטחי קרקע מינימליים, ולא להיפך. במבט לאחור ברור שאילו היינו מוותרים לדרישות הערבים אז להתפרש על שטח יותר נרחב, היו לכך השלכות חמורות על יכולת התנועה של יהודים כיום בשכונות הללו. מסתבר שעל אף שמעולם לא ביקר בירושלים וישב במרחק רב, הרבי ידע על הסכנות הצפויות ודאג לשמירתה של ירושלים יהודית. בזכות ברכתו של הרבי, הייתי נחוש בדעתי לעשות ככל יכולתי להיות "שומר של ירושלים".

...

בעניין זה של הקשר של הרבי לעיר ירושלים, הייתי רוצה לספר סיפור נוסף ששמעתי מפי בעל המעשה, הרב משה אדלר, שהיה גם הוא חבר המועצה הדתית בירושלים ושימש לפני בתפקיד סגן יושב ראש המועצה הדתית.

זמן קצר אחרי מלחמת ששת הימים ושחרור ירושלים, ביקר הרב אדלר בארצות הברית ונפגש עם הרבי ליחידות.

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשכ"ג (1963) — הרב זלמן וילנקין, מי ששימש כמלמד של הרבי בילדותו, הלך לעולמו. הרבי השתתף בלוויה, בנשיאת הארון, ואף נסע לבית העלמין להשתתף בקבורה - דבר מאוד לא שכיח. הרבי גם התעקש לשלם בעצמו את הוצאות הקבורה.¹ כ"ג באייר

1 די יידישע היים, גיליון 18 (כסלו תשכ"ד), עמ' 4

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015